

Reģistrēti Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrā

**"VAKS"
KOOPERATĪVĀ SABIEDRĪBA**

STATŪTI
(11.12.2025. redakcija)

APSTIPRINĀTI
"VAKS" KOOPERATĪVĀ SABIEDRĪBA
biedru kopsapulcē, Valmierā,
2025. gada 11. decembrī
(protokols Nr. 2/2025, 11.12.2025.)

1. Sabiedrības nosaukums

Sabiedrības nosaukums ir "**VAKS**" **KOOPERATĪVĀ SABIEDRĪBA** (Sabiedrība).

2. Sabiedrības darbības mērķi un uzdevumi

Sabiedrības mērķi un uzdevumi ir uzturēt efektīvu, atbildīgu un ilgtermiņā balstītu sistēmu, kas nodrošina biedru izaudzētās produkcijas pirmapstrādi, realizāciju, pārstrādi un patēriņu, kā arī biedru apgādi ar lauksaimnieciskajai ražošanai nepieciešamajām izejvielām; popularizēt kooperāciju lauksaimniecībā un piesaistīt jaunus biedrus, lai stabilizētu Sabiedrību, veicinātu attīstību, palielinot zemnieku radītā kapitāla vērtību; organizēt mācības un seminārus, lauku dienas un pieredzes apmaiņas pasākumus, iesaistot tajos arī kompetentus partnerus.

3. Valde

3.1. Valde sastāv no trīs valdes locekļiem.

3.2. Valde tiek ievēlēta uz 4 (četriem) gadiem, ar tiesībām pārstāvēt Sabiedrību atsevišķi, bez ierobežojuma.

3.3. Valdes kandidatūras izvirzāmas ne vēlāk kā 10 (desmit) dienas pirms Sabiedrības padomes sēdes, kurā paredzēts ievēlēt valdi.

3.4. Valdei, bez "Kooperatīvo sabiedrību likumā" noteiktā, ir nepieciešama padomes piekrišana, ja pamatlīdzekļu iegādei paredzētā summa pārsniedz 20 000,00 EUR (divdesmit tūkstoši eiro).

3.5. Atlīdzības apmērs valdei nosakāms pēc sekojošiem vispārējiem principiem:

3.5.1. Atlīdzība valdei sastāv no fiksētās un mainīgās daļas;

3.5.2. Katras atlīdzības daļas apmēru nosaka padome.

4. Padome

4.1. Padome sastāv no 8 (astoņiem) locekļiem.

4.2. Padomes locekļus ievēlē uz 4 (četriem) gadiem.

4.3. Padomes locekļu kandidatūras izvirzāmas ne vēlāk kā 20 (divdesmit) dienas pirms Sabiedrības biedru kopsapulces, kurā paredzēts ievēlēt padomes locekļus.

4.4. Padomei, bez "Kooperatīvo sabiedrību likumā" noteiktajiem uzdevumiem, ir arī uzdevums ievēlēt un atsaukt valdi, kā arī noteikt atlīdzības apmēru valdei.

4.5. Ja padomes balsojumā balsis sadalās līdzīgi, tad izšķirošā ir padomes priekšsēdētāja balss.

5. Pamatkapitāls un pajas

5.1. Sabiedrības pamatkapitāla minimālais lielums ir 280,00 EUR (divi simti astoņdesmit eiro).

5.2. Vienas pajas nominālvērtība ir 70,00 EUR (septiņdesmit eiro).

5.3. Sabiedrība ar biedru kopsapulces lēmumu var izveidot citus kapitālus, kurus izmanto lēmumā noteiktiem mērķiem.

5.4. Katram Sabiedrības biedram var būt atšķirīgs paju skaits.

5.5. Biedra paju skaitam ir jāatbilst viņa darījumu apjomam, kas veidojas starp Sabiedrību un biedru iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā, ievērojot šādu kārtību:

5.5.1. biedra un Sabiedrības darījumu apjoms un kārtība, par kuru pienākas viena paja, tiek noteikta biedru kopsapulcē;

5.5.2. valde katru gadu, ne vēlāk kā 7 (septiņus) mēnešus pēc saimnieciskās darbības gada beigām un ne vēlāk kā divas nedēļas pirms kārtējās biedru kopsapulces apkopo ziņas par biedru un Sabiedrības darījumu apjomu iepriekšējā saimnieciskā darbības gadā un aprēķina biedram pienākošos paju skaitu;

5.5.3. ja iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā biedra un Sabiedrības darījumu apjoms un viņam pienākošos paju skaits pārsniedz viņam piederošo paju skaitu, biedram tiek reģistrētas jaunas pajas, bet, ja viņam paju skaits ir nepietiekams, biedram papildus jāiegādājas attiecīgs paju skaits statūtos noteiktā kārtībā. Ja biedra un Sabiedrības darījumu apjoms ir samazinājies, viņa pajas, proporcionāli samazinājuma apjomam, tiek ieskaitītas Sabiedrības rezervēs. Ja biedra un Sabiedrības darījumu apjoms nepalielinās turpmāko 3 (trīs) gadu laikā, tad rezervēs ieskaitītās pajas tiek izmaksātas;

5.5.4. biedram nepieciešamās pajas jāiegādājas biedru kopsapulces noteiktajos termiņos. Ja biedrs neiegulda šo paju iegādei nepieciešamos līdzekļus, viņam aprēķinātā peļņas izmaksa, ja par tādu lēmumi kopsapulce vai pārstāvju sapulce, tiek ieskaitīta kā ieguldījums par iegādātajām pajām.

5.6. Biedram ir tiesības savstarpēji atsavināt pajas. Ja biedrs vēlas savas pajas atsavināt citiem biedriem, viņš valdei iesniedz rakstisku pieteikumu. Paju nodošanu apstiprina ar valdes lēmumu.

5.7. Par paju atsavināšanu 5 (piecu) dienu laikā jāpaziņo Sabiedrības valdei, kas izdara attiecīgu ierakstu Sabiedrības biedru reģistrā..

6. Iestāšanās maksa un biedra nauda

6.1. Iestāšanās maksa tiek noteikta 300,00 EUR (trīs simti eiro).

6.2. Biedra naudas lielums tiek noteikts 15,00 EUR (piecpadsmit eiro), kuru Sabiedrības biedri iemaksā Sabiedrības kasē vai kontā ik gadu, līdz biedru kopsapulcē noteiktajam termiņam.

7. Kritēriji biedru statusa iegūšanai

7.1. Par Sabiedrības biedru var būt fiziskā vai juridiskā persona (turpmāk persona), kura savā saimniecībā nodarbojas ar lauksaimniecības produktu ražošanu.

7.2. Persona iesniegusi Sabiedrībai noteiktas formas pieteikumu par tā uzņemšanu par Sabiedrības biedru.

7.3. Persona samaksājusi iestāšanās maksu, iegādājusies vienu paju un par tās uzņemšanu par Sabiedrības biedru lēmusi Sabiedrības valde vai padome apelācijas kārtībā.

8. Biedru tiesības un pienākumi

8.1. Sabiedrības biedriem ir šādas tiesības:

- piedalīties Sabiedrības darbībā un pārvaldē;
- pēc vienas trešdaļas biedru motivēta, rakstiska pieprasījuma uzdot padomei pārbaudīt valdes darbu. Ja padome šādu pārbaudi mēneša laikā neizdara, biedriem ir tiesības šo jautājumu nodot izskatīšanai biedru kopsapulcē.

8.2. Sabiedrības biedra pienākumi:

- piedalīties Sabiedrības darbībā un pārvaldē;
- pildīt Sabiedrības pārvaldes un revidenta lēmumus;
- savlaicīgi izpildīt saistības, kas attiecas uz saņemto pakalpojumu apjomu, kā arī uz mantisko un finansiālo līdzdalību;
- realizēt caur Sabiedrību vismaz 75% (septiņdesmit pieci procenti) no saimniecībā izaudzētā un realizācijai tirgū paredzētā augkopības produkcijas (graudaugu, pupas, rapsis) daudzuma;
- iegādāties Sabiedrībā vismaz 75% (septiņdesmit pieci procenti) no lauksaimnieciskajai ražošanai nepieciešamajiem, Sabiedrības piedāvātajiem pakalpojumiem un izejvielām.

9. Pilnvaroto personu statuss, izvirzīšanas un ievēlēšanas kārtība

9.1. Sabiedrības biedri no sava vidus izvirza un ievēlē pilnvarotos, kuri var būt tikai fiziskas personas un kuru sapulce nav Sabiedrības pārvaldes institūcija.

9.2. Pilnvaroto sapulces galvenais uzdevums ir konsultācijas starp Sabiedrības biedriem un Sabiedrības valdi un padomi, kā arī informācijas apmaiņa starp Sabiedrību un Sabiedrības biedriem. Pilnvarotie izvirzāmi ievērojot reģionālo principu, nolūkā iespējami plaši nodrošināt šajā punktā minētās informācijas apmaiņu un konsultācijas.

9.3. Uz katriem 25 (divdesmit pieciem) Sabiedrības biedriem tiek izvirzīts vismaz viens pilnvarotais.

9.4. Pilnvaroto kandidatūras izvirzāmas ne vēlāk kā 10 (desmit) dienas pirms Sabiedrības biedru kopsapulces, kurā paredzēts ievēlēt pilnvarotos.

9.5. Pilnvarotos biedru kopsapulce ievēlē, balsojot par katru pilnvaroto atsevišķi.

9.6. Pilnvaroto pilnvaru termiņš ir 4 (četri) gadi.

9.7. Pilnvaroto sapulci sasauc Sabiedrības valde nosūtot paziņojumus uz pilnvarotā norādīto adresi vai e-pasta adresi, vai tālruņa numuru, ne mazāk kā 10 (desmit) dienas pirms sapulces, paziņojumā norādot sapulcē izskatāmos jautājumus.

10. Kopsapulces sasaukšana, dalība un balsošana biedru kopsapulcē

10.1. Sabiedrība paziņo par biedru kopsapulces sasaukšanu rakstveidā, nosūtot paziņojumus ar pasta starpniecību uz biedra juridisko vai korespondences adresi un/vai izmantojot elektroniskos līdzekļus, nosūtot e-pasta vēstules uz biedru reģistrā norādītajām biedru e-pasta adresēm.

10.2. Valde pēc savas iniciatīvas vai gadījumā, kad to pieprasa vismaz 10 procenti no biedru kopskaita nodrošina biedriem tiesības piedalīties un balsot biedru kopsapulcē izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus.

10.3. Valdei, pēc padomes piekrišanas saņemšanas ir tiesības noteikt, ka biedru kopsapulce notiek tikai elektroniskā formā (biedri piedalās un balso izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus).

10.4. Valdei pēc savas iniciatīvas, ko ar piekrišanu apstiprinājusi padome, nodrošina biedriem tiesības balsot pirms kopsapulces rakstveidā, tajā skaitā izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, savu balsojumu nododot Sabiedrībai ne vēlāk, kā iepriekšējā dienā pirms biedru kopsapulces.

10.5. Prasības attiecībā uz biedru identifikāciju un kārtību, kādā biedri piedalās un balso biedru kopsapulcē izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus vai balso pirms kopsapulces, tiek deleģētas valdei.

11. Revidents

11.1. Biedru kopsapulce sabiedrības finansiālās un saimnieciskās darbības iekšējās revīzijas veikšanai var iecelt vienu revidentu.

11.2. Revidentu ievēlē biedru kopsapulce uz 4 (četriem) gadiem.

12. Biedram izmaksājamās peļņas noteikšanas kārtība

Biedru kopsapulce lemjot par Sabiedrības peļņas izlietošanu, var nolemt, ka visu vai daļu no izmaksājamās peļņas, tajā skaitā iepriekšējo periodu uzkrātās peļņas, nosaka proporcionāli noteiktā periodā summētam biedra apmaksāto paju skaitam perioda katra gada 31. martā. Summētas tiek biedram piederošās pajas katrā attiecīgajā gadā no kurām atskaitītas rezervēs ieskaitītās pajas. Par periodu, kurā summē biedra apmaksātās pajas, lemj biedru kopsapulce.

13. Ražotāju organizācija

13.1. Periodā, kad Sabiedrība ir atzītas labības nozares ražotāju organizācijas (RO) statusā, Sabiedrības darbība attiecībā uz RO darbības programmu un darbības fondu pakļaujas ES un Latvijas Republikas normatīvajam regulējumam. Lēmumus par RO darbības programmu un darbības fondu pieņem Sabiedrības valde.

13.2. Periodā, kad Sabiedrība ir RO, uzņemot jaunu kooperatīva biedru, tas vienlaicīgi kļūst par RO biedru. Uzņemšana kooperatīvā un RO tiek veikta atbilstoši Kooperatīvo sabiedrību likuma noteikumiem. Biedra dalības maksimālais termiņš kooperatīvā un RO netiek noteikts. Biedra dalības minimālais termiņš kooperatīvā un RO ir viens gads.

13.3. Periodā, kad Sabiedrība ir RO, Sabiedrības biedri ir arī RO biedri un to tiesības piedalīties RO pārvaldībā un uzraudzībā tiek realizētas tādā pat veidā, kā to tiesības piedalīties kooperatīva darbības pārvaldībā un uzraudzībā - atbilstoši statūtiem, Kooperatīvo sabiedrību likumam un citiem normatīvajiem aktiem, kas reglamentē Sabiedrības un RO darbību.

13.4. Kooperatīva un RO biedri attiecībā uz biedra saimniecībā ražoto labību drīkst būt tikai vienas RO biedri, kas nosaka, ka realizēt labību biedrs drīkst tikai vienai labības nozares RO.

13.5. Ražošanas pārskatus, ražošanu, tirdzniecību un vides aizsardzību reglamentējošos noteikumus kooperatīvā kā RO pieņem un groza Sabiedrības valde, un apstiprina Sabiedrības padome.

Valmiera, 2025. gada 11. decembris

Valdes priekšsēdētājs

INDULIS JANSONS